

سریع ترین روش های درمان زخم دهان و آفت + معرفی بهترین داروها

آنچه در این مقاله می خوانید:

زخم دهان می تواند هنگام صحبت کردن، جویدن و بلع مواد غذایی آزاردهنده باشد؛ اما جزو وضعیت های اورژانسی دندانپزشکی محسوب نشده و معمولاً درمان سریع آن با روش های خانگی ممکن است. برای کسب اطلاعات بیشتر در این خصوص تا انتهای مقاله با ما همراه باشید.

زخم دهان (زخم سقف دهان)

زخم دهان، یکی از بیماری های شایع دهان و دندان است. این زخم ها در ابتدا کوچک هستند، اما در صورت عدم رسیدگی می توانند گسترش یافته و عفونی شوند. تاول و آفت دهان اغلب در شرایطی مانند استرس، ضعف سیستم ایمنی یا دوران قاعدگی بروز می کنند. این عارضه معمولاً پس از طی دوره خود، بدون نیاز به درمان خاصی بهبود می یابد. با این حال اگر به طور مرتب دچار این عارضه می شوید یا التیام آن بیش از یک هفته طول می کشد، درد شدیدی احساس می کنید یا تعداد زخم ها زیاد است، مراجعه به دندانپزشک برای تشخیص و درمان مناسب توصیه می شود.

احتمال بروز زخم دهان در زنان، بیشتر از مردان است.

آنتی بیوتیک برای عفونت سقف دهان (درمان زخم دهان با دارو)

در صورتی که درمان خانگی زخم دهان برای برطرف کردن آن افاقه نکرده، نیاز است به پزشک مراجعه کنید. اگر التهاب و غونت شدید شد، وضعیت بیمار به سمت درگیری سیستمیک پیش رفت و علائم تب یا ضعف مشاهده شد، دندانپزشکان آنتی بیوتیک برای عفونت سقف دهان را تجویز می کنند. آموکسی سیلین یک آنتی بیوتیک پنی سیلینی است که معمولاً برای درمان این عفونت ها تجویز می شود؛ البته که تجویز برای هر فرد بر اساس نوع عفونت و نتیجه آزمایش های میکروبیولوژی انجام می شود.

مصرف خودسرانه آنتی بیوتیک برای درمان عفونت دهان به هیچ عنوان توصیه نمی شود و می تواند مقاومت دارویی در بدن شما ایجاد کند که به سادگی قابل درمان نباشد.

سایر داروهای مناسب برای درمان زخم شدن سقف دهان عبارتند از:

1. دهانشویه‌های آنتی‌باکتریال
2. داروهای ضد التهابی غیراستروئیدی مانند آسپرین یا ایبوپروفن
3. پماد اورال مدیک برای درمان زخم سقف دهان
4. شیر منیزیم
5. اسپری لیدوکائین

داروهای التیام‌بخش زخم دهان

درمان خانگی زخم سقف دهان

1. کمپرس یخ روی محل زخم
2. مالیدن عسل روی زخم
3. شست و شوی دهان با آب نمک
4. قراردادن چای کیسه ای مرطوب روی محل زخم
5. غرغره چای بابونه، گیاه اکیناسه و دمنوش ریشه شیرین بیان
6. قراردادن خمیر جوش شیرین (ترکیب جوش شیرین با آب) روی محل زخم

طبق تجربه بیماران، استرس شدید می‌تواند باعث بروز آفت در سقف دهان شود؛ در این شرایط، استفاده از خمیر جوش شیرین (ترکیب با آب) موجب کاهش التهاب و درمان سریع زخم سقف دهان خواهد شد.

انواع زخم دهانی

انواع زخم دهان به دسته‌های مختلفی تقسیم می‌شود که در ادامه به آن‌ها اشاره می‌کنیم:

۱. آفت دهان

آفت سقف دهان، ضایعه دردناکی است که روی کام یا لثه و بافت نرم دهان ایجاد شده و باعث درد و ناراحتی هنگام غذا خوردن و صحبت کردن می‌شود. این عارضه مسری نبوده و بعد از مدتی رفع می‌شود.

زخم‌های باز در دهان بستر مناسبی برای فعالیت باکتری‌های بی‌هوازی هستند؛ این باکتری‌ها یکی از متهمان اصلی ایجاد بوی بد دهان به حساب می‌آیند.

۲. برفک دهان

به برآمدگی‌های سفید و دردناک روی زبان، لثه، لوزه‌ها و داخل گونه برفک دهان می‌گویند. این عارضه اغلب در کودکان و سالمندان رخ می‌دهد و در برخی موارد، حس چشایی فرد را مختل می‌کند. سیستم ایمنی ضعیف، دیابت و مصرف آنتی‌بیوتیک عوامل موثر در افزایش رشد این نوع زخم هستند.

تحقیقات دندان پزشکی نشان می‌دهد نزدیک به ۳۰٪ درصد از سالمندانی که از دندان مصنوعی کامل استفاده می‌کنند، به دلیل عدم رعایت بهداشت پروتز، به کاندیدیازیس (برفک دهانی) مبتلا می‌شوند.

۳. تبخال دهان

تبخال دهان توسط ویروس هرپس سیمپلکس ایجاد می‌شود. این ویروس باعث ایجاد زخم در لثه، زبان، گونه‌ها و لب‌ها شده و قابل انتقال است. در هنگام بروز تبخال احتمال تب و درد عضلانی نیز وجود دارد.

زخم دهان و تبخال

هنگام بروز تبخال احتمال درد عضلانی نیز وجود دارد.

۴. زخم دهان به صورت زبان جغرافیایی

زمانی که زبان، بخشی از برآمدگی‌های خود را از دست بدهد، به شکل نقشه جغرافیایی درمی‌آید. ابعاد و شکل این لکه‌ها نیز طی ساعات‌های مختلف قابل تغییر است.

آفت یا زخم‌های معمولی دهان معمولاً خونریزی نمی‌کنند (مگر اینکه با مسواک ضربه بخورند). اگر زخم سقف دهان به صورت خودبه‌خودی خونریزی کند، بافت دچار تخریب عمیق شده است.

علت زخم دهان

علت دقیق بروز این مشکل مشخص نیست؛ اما عوامل زیر می‌توانند با تحریک مخاط، باعث شکل‌گیری ضایعه دهانی (Oral Lesion) در سقف دهان و گلو شوند.

1. دندان مصنوعی یا بریس‌های دندان
2. کاهش ترشح بزاق دهان به دلیل برخی بیماری‌ها
3. خوردن غذای داغ یا دارای مواد حساسیت‌زا
4. ترمیم غیراصولی دندان بعد از عصب‌کشی
5. استرس و اضطراب و تضعیف سیستم ایمنی بدن
6. تغییرات هورمونی بدن
7. عفونت‌های ویروسی مانند تبخال، آبله مرغان و غیره
8. عفونت سینوس‌ها
9. سرطان دهان
10. آلرژی
11. کمبود ویتامین B12 یا آهن
12. سیستم ایمنی ضعیف به دلیل ابتلا به بیماری‌هایی از جمله HIV یا لوپوس
13. مصرف برخی داروهای شیمیایی
14. عوامل وراثتی و ژنتیک
15. دندان قروچه

فرضیه غلط: دلیل ایجاد زخم دهان «گرم شدن» طبع بدن است.

واقعیت: زخم دهان ارتباطی با طبع گرم یا سرد ندارد؛ بلکه ریشه در فاکتورهای مشخصی مثل استرس، ضعف سیستم ایمنی، تغییرات هورمونی یا کمبود ویتامین دارد.

علائم عفونت سقف دهان

مشاهده هرگونه بریدگی، جراحت یا سوزش، اولین نشانه بروز زخم در دهان است. آفت سقف دهان معمولاً با نشانه‌های زیر همراه است:

1. ایجاد لکه‌های قرمز در سقف دهان
2. مشکل در بلع، جویدن و در موارد حاد تنگی نفس
3. درد و التهاب سقف دهان
4. خارش و سوزش محل زخم
5. بوی بد دهان
6. خونریزی و تورم لثه بالایی
7. احساس گلودرد، تب و سایر علائم مشابه سرماخوردگی

زخم سقف دهان کودک

احتمال بروز زخم دهان بچه به دلیل ضعف سیستم ایمنی بدن، تغذیه نادرست و عدم رعایت بهداشت دهان و دندان، بیشتر از بزرگسالان است. چنانچه زخم دهان کودک با علائمی از جمله تب غیرقابل توضیح، خون در مدفوع و زخم در اطراف مقعد همراه شد در اولین فرصت به متخصص اطفال یا دندانپزشک کودکان مراجعه کنید.

بخش کودکان کلینیک بارانا با حضور بهترین دندانپزشک اطفال مشهد ، آماده ارائه مشاوره و خدمات درمانی به فرزند دلبند شما است.

علت زخم سقف دهان بعد از ارتودنسی

نصب بریس روی دندان می تواند باعث ایجاد اصطکاک با لثه ها و زخم دهان بعد از ارتودنسی شود. این تماس مداوم به مرور زمان باعث ایجاد تاول های کوچک و دردناکی می شود که به آن ها زخم دهان ارتودنسی می گویند. چنانچه این آفت ها به طور مکرر عود کنند یا اندازه بزرگی داشته باشند، مراجعه به پزشک الزامی است.

طبق نظر متخصصان ارتودنسی، ایجاد زخم در روزهای اول نصب بریس طبیعی است. برای شکستن چرخه سایش و فرصت دادن به بافت برای ترمیم، استفاده مداوم از موم ارتودنسی روی براکت های تیز در دو هفته اول الزامی است.

اگر قصد انجام ارتودنسی دندان در مشهد را دارید بهتر است در انتخاب دندانپزشک دقت کنید تا از بروز این مشکل جلوگیری شود.

نتیجه گیری

همه افراد تجربه زخم دهان یا زخم سقف دهان را دارند که اغلب اوقات نیاز به درمان ندارد. با این حال اگر از بروز آن پیشگیری نشده یا به درستی درمان نشود می تواند منجر به عفونت و مشکلات جدی شود. شما می توانید برای پیشگیری و درمان این بیماری به دندانپزشکان متخصص کلینیک بارانا معاینه کرده و در صورت نیاز تحت درمان قرار بگیرید.

سوالات متداول پیرامون زخم دهان

1. آیا می توان از بروز زخم سقف دهان پیشگیری کرد؟

می توانید با پرهیز غذاهای آلرژی زا و رعایت بهداشت دهان و دندان ها و تقویت سیستم ایمنی بدن از بروز این عارضه تا حد زیادی پیشگیری کنید.

2. اگر عفونت سقف دهان درمان نشود چه مشکلاتی را برای فرد به وجود می آورد؟

بروز عفونت در هر بخشی از بدن خطر ابتلا به بیماری های مزمن را افزایش می دهد. عدم درمان عفونت سقف دهان نیز مشکلات بسیار جدی را برای فرد ایجاد خواهد کرد.

3. آیا زخم سقف دهان به سادگی قابل تشخیص است؟

بله؛ به طور معمول برای تشخیص زخم سقف دهان نیاز به مراجعه به دندانپزشک ندارید و می توانید خودتان زخم را تشخیص دهید یا از فرد دیگری بخواهید تا با مشاهده کام شما وجود زخم را تایید کند.

4. آیا بیماری زخم دهان مسری است؟

خیر؛ این بیماری به طور معمول مسری نیست، اما اگر والدین و کودکان از قاشق مشترک برای خوردن غذا استفاده کنند احتمال انتقال عفونت و باکتری زیاد است و می تواند باعث بروز مشکلات جدی برای کودک شود.

5. علت زخم دهان بعد از پر کردن دندان چیست؟

برخی اقدامات دندانپزشکی باعث حساسیت و در نتیجه ایجاد زخم در دهان و سقف آن می شوند که کاملاً طبیعی است و معمولاً طی چند روز بعد از جلسه درمانی بهبود می یابد.

6. علت ابتلای مداوم برخی افراد به زخم دهان چیست؟

این موضوع می تواند ناشی از برخی حساسیت های غذایی یا بیماری های داخلی باشد. در این صورت بهتر است به دنبال یافتن علل ایجاد آن باشید.

7. آیا سرما خوردگی باعث زخم دهان می شود؟

به دلیل کاهش سطح ایمنی بدن در هنگام سرماخوردگی، احتمال ابتلا به زخم دهان وجود دارد. ویروس تبخال در هنگام سرما خوردگی علت زخم شدن دهان است.

8. آیا رژیم غذایی نیز می تواند در ایجاد زخم دهان تاثیرگذار باشد؟

بله. رژیم غذایی فاقد ویتامین B₁₂، روی، فولات و آهن می تواند احتمال ایجاد زخم دهان را تشدید کند.

9. زخم دهان بعد از شیمی درمانی بخاطر چیست؟

علت ایجاد آفت دهان در طول شیمی درمانی به دلیل وجود برخی داروها است که پس از چند روز در دهان ایجاد می شود.